

A 2018. évi országos kompetenciamérés elemzése Intézkedési terv

Az országos kompetenciamérés már nagy hagyományokkal rendelkezik a magyar közoktatás rendszerében. Látható, hogy az intézmények egyre komolyabban foglalkoznak a megszületett eredményekkel azon túl is, amire a jogszabály kötelezi őket. Ugyanakkor érdekes összehasonlítást is eredményez az utóbbi időkben a nemzetközi mérésekkel.

Az eredmények egyúttal versenyhelyzetet is teremtettek itthon. Bár úgy érzem, ez inkább a kisebb települések vagy egy-egy kerület, és leginkább azok alsófokú iskoláiban jellemző.

Az előző években bevezetett változások az országos kompetenciamérés skáláiban

A **tanulói mérési azonosító kidolgozása** lehetővé tette, hogy a 2008. évtől kezdődően tanulói szinten nyomon követhetők legyenek az eredmények akkor is, amikor a diák az általános iskolából a középiskolába kerül (vagy akár azonos iskolafokon belül tanintézményt vált). Az egyéni fejlődés nyomon követésének lehetősége szükségessé tette, hogy az évfolyamok külön-külön kalibrált skáláit egy közös skálára cseréljék. Leegyszerűsítve elmondható, hogy az új (a 6., 8. és 10. évfolyam eredményeit egységesen kezelő) skála az addigi 500-as átlag és 100-as szórás helyett kb. 1500-as átlaggal és kb. 200 pontos évfolyamonkénti szórással rendelkezik. Az új skálán mért különbségek a régi skálákon mérve körülbelül fele akkora különbségnek felelnek meg. Mindezzel együtt járt a közös képességszintek kialakítása: az új szövegértés- és matematika-skála 7-7 szintet foglal magába. Meghatározták a szintek határait és elkészítették az egyes szintek leírását. Az elemzők megítélése szerint a 10. évfolyam esetében a 4. szint elérése szükséges ahhoz, hogy a tanuló eredményesen tudja alkalmazni képességeit az (önálló) ismeretszerzésben.

Az országos kompetenciaméréseink eredményei (a régi és az új skálán)

Budapest XX. Kerületi Kossuth Lajos Gimnázium											
Országos kompetenciamérések (10. évfolyam)											
2004.	2005. (fővárosi mérés)	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
Matematika											
606	556	595	598	570 1810	593 1833	– 1759	1801	1832	1826	1805	1833
Szövegértés											
625	635	592	625	587 1797	598 1820	– 1814	1791	1792	1796	1774	1759

Budapest XX. Kerületi Kossuth Lajos Gimnázium										
Országos kompetenciamérések (10. évfolyam)										
2016.	2017.	2018.								
Matematika										
1839	1834	1821								
Szövegértés										
1819	1790	1824								

Matematika (2018)

Intézményünk átlageredménye 1821 pont. (2017-ben 1834 volt.) A jelenlegi mérés országos átlaga 1647, a nyolc évfolyamos gimnáziumok átlaga 1831, a hat évfolyamos gimnáziumok átlaga 1820, a négy évfolyamos gimnáziumok átlaga 1733, a szakgimnáziumok átlaga 1620, a szakközépiskolák átlaga 1445. (Az országos átlagok minimálisan csökkentek.)

A valamely tanulónk által elért legrosszabb eredmény 1591, a legjobb 2111. A diákok képességeloszlását elemző adatok szerint valamennyi részpopulációban sokkal jobban teljesítettünk nemcsak az országos, de a négyosztályos gimnáziumi átlagnál is.

A képességszintek százalékos megoszlását szemléltető ábra tanúsága szerint a 0-1-2-3. tudásszintbe tartozó tanulónk továbbra sem akadt (a 9.C osztályban a 4. szinten sincs senki!), a 4. szintbe került tanulónk 17,4 százaléka, az 5. szintbe 43,5 százaléka, a 6. szintbe 27,2 százaléka, a 7. szintbe 12 százaléka (utóbbi növekedett tavalyhoz képest).

Az országos intézményi összehasonlítás más tekintetben is pozitív számunkra: **88 iskola tanulói értek el a mieinknél jobb eredményt, 168 iskola tanulói szerepeltek hasonlóan, 1322 iskola tanulói szerepeltek gyengébben.** A 4 évfolyamos gimnáziumok közül **34 tanulói voltak jobbak a mieinknél, 73 intézmény tanulói teljesítettek hasonlóan hozzánk, 372 tanulói voltak gyengébbek a mieinknél.**

Szövegértés (2017)

Intézményünk átlageredménye 1824 pont. (2017-ban 1790 volt.) A jelenlegi mérés országos átlaga 1636, a nyolc évfolyamos gimnáziumok átlaga 1818 pont, a hat évfolyamos gimnáziumok átlaga 1798, a négy évfolyamos gimnáziumok átlaga 1735, a szakgimnáziumok átlaga 1607, a szakközépiskolák átlaga 1418. (Az országos átlagok néhány ponttal emelkedtek a tavalyihoz képest.)

A valamely tanulónk által elért legrosszabb eredmény 1551, a legjobb 2088. A diákok képességeloszlását elemző adatok szerint valamennyi részpopulációban itt is sokkal jobban teljesítettünk nemcsak az országos, de a négyosztályos gimnáziumi átlagnál is.

A képességszintek százalékos megoszlását szemléltető ábra tanúsága szerint a 0-1-2-3. tudásszintbe tartozó tanulónk nem akadt. Tavaly először került 3. szintre tanulónk, de az idén már nincs ilyen, sőt! A 4. szintbe került tanulóink mindössze 3,3 százaléka, az 5. szintbe 28,3 százaléka, a 6. szintbe 46,7 százaléka, a 7. szintbe 21,7 százaléka (utóbbi tavaly „csak 9.4% volt).

Az országos intézményi összehasonlítás más tekintetben is pozitív számunkra: **52 iskola tanulói értek el a mieinknél jobb eredményt, 200 iskola tanulói szerepeltek hasonlóan, 1326 iskola tanulói szerepeltek gyengébben. A 4 évfolyamos gimnáziumok közül 24 tanulói voltak jobbak a mieinknél, 90 intézmény tanulói teljesítettek hasonlóan hozzánk, 365 tanulói voltak gyengébbek a mieinknél. Ez szép javulás tavalyhoz képest!**

Elemzés

Az eredmények továbbra is örvendeteseek, hiszen intézményünk tanulói a gimnáziumok élvonalában teljesítenek. A 2018. évi kompetenciamérésben résztvevők közül senki sem került 3. vagy az alatti szintre (tavaly ez először fordult elő).

A matematika területén tanulóink tartják az elért magas színvonalat, évek óta 2-3 pontnyi a különbség. Ennél a mérésnél ennek nincs relevanciája.

A szövegértésnél idén már ismét jól szerepeltünk. Az elmúlt 5 évben csak egyszer, a kiugróan jó 2016. évben teljesítettek tanulóink 1800 pont fölött (1819). Az idei még ennél is jobb!

A mérésben részt vevő három osztályunk magyar- és matematikatanárai a szokásos egy tanórányi keretben foglalkoztak a tesztek megírásának előkészítésével, teljesen elkerülve a *tesztre tanítás* eredménynövelési célzatú alkalmazását.

A mérésben néhány tanuló kivételével mindenki részt vett, tehát reprezentatívnak tekinthető.

Szokásos kommentárjaink továbbra is igazak: az évfolyamok között mindig is lesznek különbségek, és **egyre nagyobb erőfeszítéseket kell tennünk a tanulók általános iskolából hozott hiányosságainak kiküszöböléséért. (Másként fogalmazva: ugyanazt az eredményt több munkával érhetjük el.)** Iskolánkban évek óta folyik a kompetenciamérés feladattípusainak elemzése, ezek rutinos megoldásának gyakoroltatása, anélkül, hogy a 'tesztre tanítás' hibájába esnénk.

Megjegyzendő még, hogy a HVG című folyóirat az adott tanévi beiskolázást segíteni hivatott kiadványa a száz legjobb magyar középiskola listáján a 86. helyre sorolta intézményünket, alapvetően az utóbbi évek kompetenciamérési adataira támaszkodva.

A 2019. évi országos mérésre ismét május végén kerül sor. Az eredményes szereplés megőrzése érdekében továbbra is kiemelten kezeljük a 10. évfolyamos (olvasás-szövegértési és matematikai) kompetenciamérési feladatok megoldására való felkészítést.

Intézkedési terv. Fontos feladatok

1. A szövegértés eredményeinek megőrzése.
2. A matematika folyamatosan javuló eredményeinek szintentartása.
3. A szövegértés folyamatos fejlesztése minden tantárgy keretében, amely erre lehetőséget nyújt: elsősorban a magyar nyelv és irodalom, történelem, idegen nyelvek terén, de a matematika és a természettudományos tantárgyak tanításában is komoly lehetőségek rejlenek az értelmezési készségek fejlesztésére.
4. Minden osztályt kiemelten kell fejleszteni azo(ko)n a terület(ek)en, ahol gyengeségek mutatkoznak.
5. Az osztályfőnök és a szaktanárok együttműködése elengedhetetlen a problémás tanulók esetében.

Budapest, 2019. április 3.

Hajdu Zsolt sk.
igazgató